

Posudek oponenta diplomové práce

Název práce: Žaloba proti nezákonnému zásahu správního orgánu
Diplomant/ka: Michal Milo
Autor posudku: JUDr. PhDr. Jan Malast, Ph.D.

Předmětem tohoto posudku je diplomová práce autora Michala Mila zpracovaná na téma Žaloba proti nezákonnému zásahu správního orgánu.

Téma předložené práce nepochybně patří k těm, které, byť patří do obecné části správního práva a tedy nejen mezi nezpochybnitelné „notoriety“ specializované veřejnosti, ale i studentů skládajících některou z předepsaných studijních povinností ze správního práva, nabízí v rámci svého zpracování celou řadu problémů, na které se autor tematicky zaměřeného díla může pokusit nastítnit možná řešení či alespoň přijatelné přístupy k nim. Navzdory své obecnosti se totiž jedná o materii jen zdánlivě povrchní a jednoduchou. Právě naopak – i vývoj pozitivněprávní úpravy tzv. zásahové žaloby v soudním řádu správním názorně dokládá, jak nesnadné bylo pro zákonodárce počátkem našeho tisíciletí „vysoustružit“ zcela novou právní konstrukci tohoto procesního nástroje tak, aby ten byl efektivně použitelný právě a především k ochraně práv adresátů veřejné správy (veřejné moci) před takovými formami správní činnosti, které má i jinak pestrosti se nebránící teorie někdy problém jednoznačně zařadit, vymezit a pojmenovat.

Cílem práce bylo „...vhodným a srozumitelným způsobem poskytnout pohled na aktuální právní úpravu, dát nahlédnout na její úskalí, předně důvody nepřipustnosti žaloby a srovnat ji s úpravou sousedního Slovenska“ (str. 1), přičemž za pro magisterskou diplomovou práci adekvátně ambiciózní lze považovat především poslední část takto vymezeného cíle, jíž je ona komparace.

Z hlediska systematiky je práce poměrně logická. Autor postupuje od obecných tvrzení ke zvláštním, kdy čtenáři nastiňuje stručný historický vývoj správního soudnictví na našem území, věnuje se vymezení zásahů coby jedné z forem správních činností a následně analyzuje právní úpravu soudní ochrany před těmito činnostmi. Pokud bychom na uspořádání práce chtěli najít nějaké chyby, mohli bychom zmínit absenci pojmového vymezení správního soudnictví (kterýžto pojem je značně víceobsažný, přičemž diplomant jaksi implicitně pracuje jen s jeho jediným významem) či například přílišný počet krátkých kapitol prvního řádu (samostatná kapitola je věnována lhůtám, jiná kapitola podmínkám nepřipustnosti žaloby atp.), ani jedna výtku by však nebyla příliš spravedlivá, neboť jde veskrze o drobnosti (navíc značně subjektivní). Bez jakéhokoliv vysvětlení v práci také absentuje podrobnější zpracování problematiky obnovy řízení o zásahové žalobě.

Obsahově je práce zpracována na přijatelné úrovni (byť třeba ona zmíněná komparace se slovenskou úpravou je spíše mechanickým srovnáním dvou pozitivněprávních úprav než důkladnou právní analýzou). Text je prost výraznějších obsahových nedostatků, přestože některé části mohou být někdy lehce matoucí (například označování zákona č. 337/1992 Sb. za „daňový řád“ na str. 16 atp.), případně práce mohla na řadě míst být mnohem „hlubší“ co do svého záběru (velmi často například připomíná pouhý výtah z komentáře, kdy ten představuje v zásadě jediný na daném místě použitý zdroj – viz například str. 24-27, ale i mnohde jinde). Rozsahu práce také příliš neprospívají dlouhé citace ze soudních rozhodnutí (například str. 33), které výklad zbytečně rozměňují (diplomant z nich měl udělat stručný výtah a shrnout základní myšlenku, zbytek si čtenář zpravidla bez problémů případně dohledá). Řada těchto citací pak bohužel není dána ani do přímé souvislosti s některým z autorových tvrzení a tvoří jen jakousi obsahovou vatu (např. na str. 56-60), která však nepřináší čtenáři žádný výraznější „bonus“ (a co hůř – neprokazuje žádné diplomantovy analytické či jiné právní dovednosti). Některá tvrzení se navíc zdají být protichůdná nebo přinejmenším vzájemně nesouladná – působil například v oblasti správního soudnictví na Slovensku za 2. světové války „Správní soud“ (str. 3), anebo „Nejvyšší soud“ (str. 62)?

Formální náležitosti práce jsou v zásadě v pořádku, byť i zde lze nalézt některé, více či méně drobné, chyby. Některá tvrzení by bylo vhodné zpřesnit z hlediska odkazů na zdroje, neboť například na str. 3 není jasné, zda ve zmiňovaných archivních fondech zkoumal činnost poválečného Správního soudu sám diplomant, anebo (spíše?) dr. Mazanec, autor textu, z něž je v tomto případě zřejmě (nepříliš pečlivě) citováno. Podobně i některé odkazy by měly být výrazně přesnější – například odkazy na Hendrychovu učebnici v kapitole č. 3 nereflektují ani fakt, že prof. Hendrych není jediným autorem tohoto díla, tak ale ani to, že zrovna kapitolu o zásazích psal někdo úplně jiný než pan profesor.

Použitých zdrojů je relativně málo, výrazně podprůměrný je zejména počet odborných monografií. Zcela nepochopitelná je úplná absence jakékoliv slovenské literatury (když komparace se slovenskou úpravou byla i jedním z explicitně stanovených cílů práce!).

Vzhledem k výše uvedenému mám za to, že předložená diplomová práce jako celek sice splňuje požadované náležitosti kladené na závěrečné práce absolventů magisterského oboru Právo, nicméně tak činí s určitými rezervami, které se nutně musejí promítnout do návrhu hodnocení práce. Práci tak navrhuji hodnotit stupněm „Dobře“ s tím, že konečné hodnocení může být ještě ovlivněno úrovní ústní obhajoby.

Náměty diskusních témat k ústní části obhajoby:

Jak přesně autor chápe pojem „plné jurisdikce“ (str. 5 a 6)? Práce o tom mlčí.

Autor by se mohl zamyslet nad funkcí a použitelností obnovy řízení o zásahové žalobě.

V Plzni dne 20/05/2018

Podpis autora posudku